

DB-001-002210

Seat No. _____

B. S. W. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Community Organization (CC-203)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 002210

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ હેતુલક્ષી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. ૨૦
- (1) અમેરિકાના કયા શહેરમાં પ્રથમ વખત દાનધર્મ સંગઠન સમિતિની સ્થાપના થઈ ?
(અ) ન્યૂયોર્ક (બ) બફેલો
(ક) બોસ્ટન (ડ) ન્યુજર્સી
- (2) સામુદાયિક સંગઠન શબ્દનો સમાજકાર્યના એક વિશેષ ક્ષેત્ર તરીકે પહેલો ઉપયોગ કઈ સાલમાં થયો ?
(અ) 1920 (બ) 1912
(ક) 1915 (ડ) 1905
- (3) લેન કમીટિનો અહેવાલ કઈ સાલમાં રજૂ કરવામાં આવ્યો ?
(અ) 1939 (બ) 1920
(ક) 1915 (ડ) 1905
- (4) સામુદાયિક સંગઠનમાં પ્રાથમિક ગ્રાહક કોણ છે ?
(અ) પરિવાર (બ) સરકાર
(ક) કલ્યાણ સંસ્થા (ડ) સમુદાય
- (5) નીચેનામાંથી સામુદાયિક સંગઠનનો આધાર કયો છે ?
(અ) સરકાર (બ) સંશોધન
(ક) મૂળભૂત જરૂરિયાતો (ડ) સંસ્થા
- (6) સમુદાય શેનો બનેલો છે ?
(અ) સમૂહો (બ) ગ્રાહક
(ક) કંપની (ડ) એક પણ નહિ

- (7) સમાજકાર્યની તમામ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કોણ કરે છે.
 (અ) વ્યક્તિ (બ) સેવાર્થી
 (ક) સંસ્થા (ડ) કાર્યકર્તા
- (8) સામુદાયિક સંગઠનની પ્રક્રિયા કેવી હોવી જોઈએ ?
 (અ) વિકાસાત્મક (બ) ચિકિત્સાત્મક
 (ક) અટકાયાત્મક (ડ) બધા જ પ્રકારની
- (9) સામુદાયિક સંગઠનનો સૌપ્રથમ પ્રયોગ કોણે કરેલ ?
 (અ) આર્થર ડંકન (બ) મેરી રીચમંડ
 (ક) ગાંધીજી (ડ) પી.વી.યંગ
- (10) નીચેનામાંથી શહેરી સમુદાયનું લક્ષણ કયું નથી ?
 (અ) ઔપચારિક સંબંધો (બ) અનૌપચારિક સંબંધો
 (ક) વસ્તી ગીચતા (ડ) વિભક્ત કુટુંબ
- (11) નીચેનામાંથી કઈ નિપુણતા સામુદાયિક સંગઠનકારકની નથી ?
 (અ) સંશોધન કરવું (બ) સ્વીકૃતિ મેળવવી
 (ક) સમુદાયની ઓળખ મેળવવી (ડ) સમુદાય સાથે મળીને કામ ન કરવું.
- (12) એમ.જી. રોસના મતે સામુદાયિક સંગઠનકર્તાની ભૂમિકા કેટલા પ્રકારની છે ?
 (અ) 2 (બ) 3
 (ક) 4 (ડ) 5
- (13) કોમ્યુનિટી ચેસ્ટની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 (અ) 1911 (બ) 1912
 (ક) 1913 (ડ) 1914
- (14) નીચેનામાંથી સંગઠિત રૂપથી નાણાં એકત્ર કરવાનાં કાર્યને કોણ કરે છે ?
 (અ) કોમ્યુનિટી ચેસ્ટ (બ) કોમ્યુનિટી વેલ્ફેર કાઉન્સિલ
 (ક) સેવાર્થી (ડ) એક પણ નહિ
- (15) સમુદાયમાં નેતૃત્વ કેવું હોવું જોઈએ ?
 (અ) સામાજિક (બ) પારંપરિક
 (ક) નકારાત્મક (ડ) લોકતાંત્રિક
- (16) નીચેનામાંથી ગ્રામીણ સમુદાયનું લક્ષણ કયું નથી ?
 (અ) સંયુક્ત કુટુંબ (બ) વસ્તી વધુ
 (ક) અમે પણાની ભાવના (ડ) સાદું જીવન

- (17) પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધ સમયે અમેરિકામાં કયો કાર્યક્રમ ચલાવવામાં આવ્યો ?
- (અ) દાનધર્મ (બ) શિક્ષણ સહાય
(ક) વૃદ્ધકલ્યાણ (ડ) રેડક્રોસ ગૃહસેવા
- (18) નીચેનામાંથી સામુદાયિક સંગઠન પદ્ધતિનો સિદ્ધાંત કયો નથી ?
- (અ) સ્વીકૃતિનો સિદ્ધાંત (બ) લોકભાગીદારીનો સિદ્ધાંત
(ક) અર્થપૂર્ણ સંબંધોનો સિદ્ધાંત (ડ) આત્મ ચેતનાનો સિદ્ધાંત
- (19) સામુદાયિક સંગઠન પ્રક્રિયા ત્યારે જ સફળ થાય છે જ્યારે.....
- (અ) એક ઉપયુક્ત સમુદાય કલ્યાણ એજન્સી હોય
(બ) સમુદાય કાર્યકર્તા ખૂબ જ અનુભવી હોય.
(ક) સમુદાયમાં એક પ્રભાવશાળી નેતૃત્વ હોય.
(ડ) સરકાર દ્વારા બધી જ સેવાઓ અપાતી હોય.
- (20) નીચેનામાંથી સામુદાયિક સંગઠનનો સંબંધ કોની સાથે હોતો નથી ?
- (અ) પ્રયોગ માટે એક ક્ષેત્ર
(બ) એક ક્ષેત્રમાં વિકાસ કાર્યકારી કાર્યક્રમ
(ક) જનતા સાથે કાર્ય કરવાની પદ્ધતિ
(ડ) સામુદાયિક કાર્યના માધ્યમથી સમુદાયની જરૂરિયાતને પૂરી કરવી.

૨ નિબંધાત્મક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : (કોઈપણ એક)

૧૦

- (૧) સામુદાયિક સંગઠનની ખાસિયત જણાવો.
(૨) વૈયક્તિક સમાજકાર્ય, સમૂહ સમાજ કાર્ય અને સામુદાયિક સંગઠન વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

૩ મુદ્દાસર જવાબ આપો : (કોઈપણ ચાર)

૨૦

- (૧) ગ્રામીણ સમુદાયમાં આવેલ પરિવર્તન સમજાવો.
(૨) સમુદાયનાં લક્ષણો જણાવો.
(૩) સામુદાયિક સંગઠનની જરૂરિયાત જણાવો.
(૪) સમુદાયના વિકાસ માટે કરાતી કામગીરીની ચર્ચા કરો.
(૫) સામુદાયિક સંગઠનમાં સમાજકાર્યકરની ભૂમિકા સમજાવો.

- ૪ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ પાંચ) ૧૦
- (૧) સામુદાયિક દાનપેટી સમજાવો.
 - (૨) સામુદાયિક સંગઠનમાં વૈયક્તિકરણનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
 - (૩) સામુદાયિક સંગઠનમાં મર્યાદામાં મુક્તિનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
 - (૪) સમુદાયમાં મૂલ્યાંકન સમજાવો.
 - (૫) સમાજકાર્યની મુખ્ય અને ગૌણ પદ્ધતિઓ જણાવો.
 - (૬) સામુદાયિક સંગઠનની વિભાવના સમજાવો.
- ૫ એક - બે વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ દસ) ૧૦
- (૧) સામુદાયિક સંગઠનમાં સમુદાય માટે નિર્ણય કોણ લે છે ?
 - (૨) અમેરિકામાં દાનસંગઠન સમિતિની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 - (૩) ભૌગોલિક સમુદાય ચોક્કસ ભાગ પૂરતો મર્યાદિત હોય છે - આ વિધાન સાચું છે કે ખોટું ?
 - (૪) સમુદાયનું મુખ્ય તત્ત્વ સમાન ઉદ્દેશ અથવા સમાન હિતની ભાવના છે - આ વિધાન સાચું છે કે ખોટું ?
 - (૫) શહેરી સમુદાય કોને કહેવાય ?
 - (૬) સમાજકાર્યનો મુખ્ય હેતુ શું છે ?
 - (૭) સામુદાયિક વિકાસના કાર્યક્રમો સરકારી હોય છે કે બિનસરકારી ?
 - (૮) સામુદાયિક સંગઠનના કાર્યક્રમો સરકારી હોય છે કે બિનસરકારી ?
 - (૯) સામુદાયિક સંગઠન પદ્ધતિમાં સમાજકાર્યની અન્ય પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ થાય છે ?
 - (૧૦) સમુદાયની પ્રાથમિક જરૂરિયાત કઈ હોય છે ?
 - (૧૧) સમુદાય જોડે કાર્ય કરતી વખતે સમુદાયને કેવી પરિસ્થિતિમાં સ્વીકારવો જોઈએ ?